

FYLKESMANNEN I OSLO OG AKERSHUS

Utdanningsavdelingen

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep
0032 Oslo

Deres ref.:	Deres dato:	Vår ref.: 2007/732 FM-UA	Saksbehandler: Karine Mathisen	Dato: 03.01.2007
-------------	-------------	-----------------------------	-----------------------------------	---------------------

Høring - forslag til endringer i opplæringsloven og friskoleloven - lovregulering av reklame i skolen - høringsfrist 09. januar 2007

Som tilsynsmyndighet har Fylkesmannen merket seg at lovforslaget er vagt og kan by på problemer i forhold til gjennomføringen av denne oppgaven. Dette gjelder selv om det utarbeides en veileder.

Lovforslagets ordlyd – ”mellom anna...”

Lovforslaget lyder:

”Skolen skal sørge for at elevane ikkje blir utsette for reklame som er eigna til å skape kommersielt press eller som i stor grad kan påverke haldningar, åtferd og verdiar, mellom anna på skolens område, i lærebøker og andre læremiddel som blir nytta i opplæringa. Departementet kan gi nærmare forskrifter.”

Fylkesmannen foreslår å fjerne ”mellom anna” fra lovtekstens ordlyd. Fylkesmannen foreslår i stedet:

”Skolen skal sørge for at elevane ikkje blir utsette for reklame som er eigna til å skape kommersielt press eller som i stor grad kan påverke haldningar, åtferd og verdiar. Dette gjeld på skolens område, i lærebøker og andre læremiddel som blir nytta i opplæringa. Departementet kan gi nærmare forskrifter.”

Bruk av ”mellom anna” kan skape vanskelige grenseoppganger. Bruk av disse ordene kan reise tvil om lovens anvendelsesområde. Dette gjelder særlig i forbindelse med stedlig virkeområde. Setningen ”..mellom anna på skolens område” kan gi en rekke tolkningsproblemer i forhold til når forbudet skal gjelde utenom det som defineres som ”skolens område”. Skal forbudet gjelde på leirskole, ekskursjoner og andre aktiviteter i skolens regi?

Loven blir klarere dersom man slår fast hovedanvendelsesområdet i selve lovteksten og gir en nærmere presisering i veilederen. En uklar lovtekst kan svekke gjennomføring av loven.

Postadresse: Postboks 8111 Dep 0032 OSLO	Besøksadresse: Tordenskiolds gt 12 Inngang sjøiden	Telefon: 22 00 35 00 Telefaks: 22 00 38 90 Internett: www.fylkesmannen.no/OsloOgAkershus	Saksbehandler: Karine Mathisen Direkte telefon: 22003847 E-post: postmottak@fmoa.no Org.nummer: NO 974 761 319
--	---	---	---

Veilederen

I høringsnotatets punkt 1.5 heter det:

”På bakgrunn av ovenstående mener departementet at en skjønnsmessig lovbestemmelse kombinert med en veileder vil være mest formålstjenelig for å motvirke kommersielt press i skolen”.

Fylkesmannen mener veilederen bør gi klare retningslinjer. Dersom skjønnnet blir for vidt kan det oppstå mange tvilstilfeller om hva loven er ment å regulere, og det vil videre vanskelig-gjøre Fylkesmannens tilsynsoppgave. Det finnes mange oppfatninger om hva *reklame som er egnet til å skape kommersielt press* er. Dette gjelder også reklame som i stor grad kan påvirke holdninger, atferd og verdier. Hva er forskjellen på uønsket reklame og tillatt informasjon? Er det for eksempel tillatt å reklamere for skolemelk? Skal veilederen gi definisjoner og eksempler på hva som er forbudt eller tillatt?

Det bør videre lages retningslinjer som vil gi en mest mulig ensartet praksis nasjonalt, slik at man unngår store variasjoner i hva som er forbudt/tillatt fra skole til skole.

Fylkesmannen vil til sist understreke at vi ikke stiller oss negative til et forbud mot reklame i skolen. Et forbud vil tvert i mot gi uttrykk for skolens holdning til reklame og beskytte elevene mot uønsket påvirkning. Skolen er ikke en arena for kommersielle krefter, men en arena for opplæring. Forbudet vil også gi et signal til diverse aktører om hva som aksepteres av informasjonsflyt i skolen.

Med hilsen

Björg Ølstad
utdanningsdirektør

Karine Mathisen
førstekonsulent

Godkjent og ekspedert i papirform uten underskrift.